

opusdei.org

Ako vo filme: Dôverovať slovu, ktoré spasí

Peter by na to stretnutie s Ježišom nikdy nezabudol. Po noci neúspechu dôveroval jeho výzve spustiť siete a objavil neočakávaný oceán. O niečo neskôr, keď niektorí učeníci opustili Majstra, opäť potvrdil svoje rozhodnutie dôverovať jeho slovu.

25.02.2025

Medzi apoštolmi vládne chladné ticho. „Aj vy chcete odísť?“ (Jn 6,67). Otázka ich možno zasiahne ako nečakaný šíp a Ježišov pohľad, vždy náročný a láskavý, ich tentoraz zasiahne s mimoriadnou silou. V diaľke je slabý zvuk krokov veľkého množstva ľudí, ktorí odchádzajú so zmätenými tvármi. Vo vzduchu možno ešte doznievajú ozveny ironického smiechu.

Peter už dlhý čas nasleduje Ježiša. Nepremešká ani jedno jeho slovo. Každé jeho gesto je pre neho novou výzvou, aby vstúpil hlbšie do Božieho tajomstva. No nikdy predtým ho nepočul predniesť takúto reč; nikdy nehovoril tak nepochopiteľné slová. Ako by mohol dať ľuďom jesť svoje telo a piť svoju krv? No bolo zrejmé, že to myslí vážne; že len tí, ktorí tieto pravdy prijmú celým srdcom, ho budú môcť nasledovať. Buď budú jesť jeho telo a piť jeho krv, alebo nebudú mať podiel na večnom živote. Nebola

to metafora ani podobenstvo. Nebolo možné si to vysvetliť inak.

Čo odpovie Ježišovi? Vidí, ako odchádzajú mnohí, ktorí ho nasledovali celé týždne, teraz sklamaní. Rodiny, ktoré vo svojich životoch zažili veľký zázrak, sa od Majstra vzdávajú. A Peter? Ako sa rozhodne? Ako zareagujú ostatní apoštoli? Vtedy, v okamihu, ktorý sa mu zdá večný, si galilejský rybár možno opäť v srdci premieta scénu, ktorá mu úplne zmenila život.

Improvizovaná kazateľnica

Nakoniec zažiarilo slnko, ktoré svojim svetlom spečatilo deň neúspechu. Celú noc pracovali, no márne. Zostala im len telesná únava a čoraz naliehavejšia starosť o obživu svojich rodín. Ani prirodzená krása jazera, ktorá sa im každý deň ukazovala v nových farbách, im nemohla priniesť útechu.

Peter si začal umývať siete, zatiaľ čo jeho myslou prúdili mnohé spomienky a obavy. Nebolo to prvý raz, čo sa mal vrátiť domov s prázdnyimi rukami. Ako by si mohol tento týždeň zarobiť aspoň nejaké peniaze? Čo by mohol ponúknuť kupcom na trhu v Kafarnaume? Bol taký pohltený svojimi trpkými myšlienkami, že si takmer nevšimol veľký dav ľudí na brehu jazera. Medzi pohybmi svojich rúk, ktoré dôkladne čistili siete, a vlnami, ktoré sa od nich šírili do nekonečna jazera, sa začala odrážať masa ľudí, ktorí sa tam očividne zhromaždili s rovnakým cieľom. Zdalo sa mu, že počuje nejakú reč, možno od náboženského učiteľa, ktorý zaujal zástupy. Ale čo by ho mohli zaujímať slová, ktoré ho neutíšili v jeho nešťastí ani nevyriešili jeho starosti s nedostatkom jedla?

Môžeme si však predstaviť Petra práve vo chvíli, keď vnútorne zápasil

so svojím neúspechom a prítomnosť toľkého množstva ľudí na jeho pokojnom jazere mu bola čoraz nepríjemnejšia. A práve vtedy sa odohrala udalosť, ktorá mu navždy zmenila život: Ježiš vystúpil na jeho loď. Petrova loď bola viac než len niekoľko vyblednutých drevených dosiek plávajúcich po vode; bola stelesnením jeho túžob a starostí, radostí a snahy zabezpečiť svoju rodinu. A zrazu si tento učiteľ všimol možno jediného človeka v okolí, ktorého jeho slová vôbec nezaujímali. Svoj pohľad upriamil na porazeného rybára a s božskou odvahou si prisvojil jeho loď. A ak už bol galilejský rybár zmätený konaním nazaretského kazateľa, o to väčšie bolo jeho prekvapenie, keď ho Ježiš „poprosil, aby ju trochu vzdialil od brehu“ (Lk 5,3), aby jeho hlas mohol cez morský vánok ľahšie preniknúť k pozorným ušiam zhromaždeného davu.

Ešte netušil, že Ježiš sa rozhodol vstúpiť do jeho života, aby jeho ľudský neúspech premenil na božský úspech. No nejaké gesto na jeho tvári alebo nepatrný detail v jeho hlase presvedčili Petra, aby súhlasil s jeho žiadosťou. A tak mohol zakúsiť, ako „sa tá prázdna loď, symbol našej neschopnosti, stáva ‘katedrou’ Ježiša, kazateľnicou, z ktorej hlása Slovo. Toto Pán rád robí: vstupuje do lodí nášho života, keď mu nemáme čo ponúknuť; vstupuje do našich prázdnot a naplňa ich svojou prítomnosťou; používa našu chudobu na to, aby zvestoval svoje bohatstvo, naše biedy, aby zjavoval svoje milosrdenstvo.“^[1]

Výhra jedného neúspechu

„Zatiahni na hlbinu a spustite siete na lov!“ (Lk 5,4). Peter pravdepodobne spočiatku počúval Ježišove slová s určitou skepsou. Ešte ani nedokončil čistenie sietí, musel

nájsť riešenie svojej možno neistej ekonomickej situácie a oči sa mu zatvárali od únavy. Navyše, jeho spoločníci mu z brehu dávali znamenia, trochu prekvapení, že dovolil premeniť svoj pracovný nástroj na javisko pre kázeň. Napriek tomu ho muselo niečo na tých slovách zaujať. To by mohlo vysvetliť jeho odpoveď: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali, a nič sme nechytli. Ale na tvoje slovo spustím siete“ (Lk 5,5).

Peter bol vyčerpaný. Celonočná práca bola zbytočná. Ale po tom, čo počul o Božej láske a jeho Kráľovstve, prečo by nemal skúsiť niečo, čo sa zdalo nemožné? Možno bol aj on sám prvý prekvapený svojou odpoveďou, ktorá vychádzala priamo z hĺbky jeho srdca. „Ježiš bol tesár, nie skúsený rybár, a napriek tomu mu rybár Šimon dôveruje – nie preto, že mu dáva odpovede, ale preto, že ho pozýva, aby sa na neho spoľahol.“^[2]
Až doteraz sa na vode spoliehal len

na svoju vlastnú skúsenosť. Teraz sa rozhodol plávať proti prúdom sveta, podopretý Božím slovom. A neostal sklamaný.

Úlovok bol taký veľký, „že sa im siete trhali“ (Lk 5,6). Deň, ktorý sa pred chvíľou zdal byť na konci bez iného výsledku než prázdne siete a horkosť neúspechu, sa zrazu premenil na dobrodružstvo plné života. Peter a jeho druhovia museli okamžite požiadať o pomoc rybárov z druhej lode, ktorí v nemom úžase sledovali, ako samotná prítomnosť nazaretského učiteľa radikálne zmenila výsledok ich rybolovu. Niečo také by si ani nevedeli predstaviť. No situácia si nevyžadovala dlhé úvahy – museli zachrániť tento vzácny úlovok za každú cenu. „A naplnili obe lode, takže sa takmer potápali“ (Lk 5,7). Ak ešte pred chvíľou hrozilo, že sa potopia do temnej frustrácie z neúspechu, teraz sa zdalo takmer nemožné nepadnúť pod ťarchou

takého ohromného úspechu. Nadovšetko však cítili Božiu moc. Boli presvedčení, že boli svedkami veľkého zázraku. Úžas sa zračil na ich tvárach a možno ochromil aj ich telá. Zrazu si uvedomili, že „Kristus je majiteľom loďky, On je ten, čo pripravuje lov: preto prišiel na svet, aby jeho bratia našli cestu slávy a lásky k Otcovi.“^[3]

Bez strachu na dobrodružstvo

Bez rozmýšľania „Peter padol Ježišovi k nohám“ (Lk 5,8). V jedinom okamihu mu hlavou preletelo množstvo momentov z jeho života, ktoré až dovtedy pripomínali kúsky skladačky – zdalo sa, že do seba nezapadajú, no zrazu sa spojili v dokonalú harmóniu a vytvorili obraz, ktorý ďaleko presahoval akúkoľvek predstavivosť.

Zhromaždiac posledné zvyšky síl po takom zvláštnom dni, v úžase zvolal: „Pane, odíď odo mňa, lebo som

človek hriešny“ (Lk 5,8). Nevedel presne, kto bol tento muž, no jeho slová a moc nad vodami mohli pochádzať jedine od Boha. Dal by čokoľvek za to, aby ho mohol nasledovať, pretože jeho prítomnosť mu navždy zmenila život.

S akou láskou sa Ježiš vtedy pozrel na budúceho apoštola, ktorý sa mu vrhol k nohám. Vedel, že pred ním leží jeden z tých, ktorí sa stanú základom Cirkvi, budúci strážca kľúčov od Kráľovstva nebies. A práve Petrova pokora z neho robila poddajnú loď, na ktorej sa posolstvo vykúpenia roznesie do všetkých kútov sveta. Žiadna búrka ho nezastaví. No možno si bol zároveň vedomý aj toho, že Petrove slová siahajú ďalej, než čo neskôr dokáže splniť. Vieme, že Peter Ježiša v najťažšej chvíli zaprie, no potom sa pokorne vráti, rovnako ako sa každé ráno vracal domov po namáhavej noci na mori. Preto mu Ježiš povedal:

„Neboj sa, odteraz budeš loviť ľudí“ (Lk 5,10). „Ak ma budete nasledovať, budete účinní a budete privádzať duše k Bohu. Musíme preto viac dôverovať týmto Pánovým slovám: nastúpiť do lodky, chopiť sa vesiel, napnúť plachty a vyplávať na more sveta, ktoré nám Kristus dáva ako dedičstvo.“^[4] —

„A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním“ (Lk 5,11). Tí, ktorí si mysleli, že ich milované Galilejské more nemôže byť ničím prekonané – ani svojou krásou, ani rozlohou – zrazu zahliadli nekonečný oceán, po ktorom mohli plávať celú večnosť. Tí, ktorí sa obávali, že ich kotva nebude dosť silná na to, aby odolala rozbúreným vlnám jazera a búrkam, konečne našli kotvu, ktorá udrží celý ich život. A nebolo predsa dôležitejšie bojovať o pokrm, ktorý nepominie, než sa zaoberať len pozemskými potrebami? Ani Peter, ani jeho spoločníci si už nedokázali

predstaviť život bez Kristovho slova, bez jeho blízkosti. Ani sa o tom nemuseli rozprávať – rozhodnutie bolo jasné. „A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním“ (Lk 5,11). Tak sa pre nich začalo božské dobrodružstvo.

* * *

„Aj vy chcete odísť?“ (Jn 6,67).

Môžeme si predstaviť, ako sa Peter zrazu vynára zo svojich spomienok. Netuší, ako dlho bol stratený vo vlastných myšlienkach, no vníma, že ostatní apoštoli sú zmätení a neistota ich naplňa. Nikto sa neodváži odpovedať. Všetky pohľady sa upierajú na neho. V inom okamihu svojho života povedal Ježišovi: „Pane, odíď odo mňa“ (Lk 5,8). Tie slová ho možno prekvapili a v jedinom okamihu mu odhalili jeho vlastnú maličkosť. No mesiace neustálej blízkosti s Učiteľom ho naučili, že práve jeho úbohosť sa môže stať

lodou, ktorú Boh premení na nástroj svojho diela. Nemusí byť dokonalý, aby sa cítil milovaný Pánom. Stačí mu dôverovať jeho slovu – aj vtedy, keď sa zdá nejasné a znepokojujúce. A keď otvára svoje srdce Ježišovmu pohľadu, s presvedčením, ktoré dodnes nesie Cirkev cez všetky búrky, volá: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý“ (Jn 6,68).

[1] Pápež František, Anjel Pána, 6-II-2022.

[2] Benedikt XVI, Audiencia, 17-V-2006.

[3] Sv. Josemaría, *Boží Priatelja*, č. 260.

[4] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 159.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/ako-vo-filme-doverovat-
slovu-ktore-spasi/](https://opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-filme-doverovat-slovu-ktore-spasi/) (25.03.2025)